

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2020, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-K02-2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 2. 2021, č. j. 31 Az 11/2020 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 8. 2020, č. j. OAM-380/ZA-ZA11-K02-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu z července 2020 jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 2. 2021, č. j. 31 Az 11/2020 - 37, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše uvedenému rozsudku včasnou kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu.

[3] Stěžovatel namítá, že skutkové závěry uvedené v napadeném rozsudku nemají oporu ve spise. Krajský soud měl ignorovat skutkové okolnosti případu, přičemž podle stěžovatele jsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu.

[4] Podle stěžovatele je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud měl zlehčovat a zčásti ignorovat důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu. Stěžovatel uvádí, že jasně prezentoval obavy z návratu do své vlasti, a to v důsledku probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu, kdy po návratu na Ukrajinu by musel nastoupit do armády a jít válčit, což s ohledem na strach o vlastní život nechce. Uvádí, že by to bylo v rozporu s jeho vyznáním. Odmítá zlehčování situace v západní části země a dodává, že v průběhu uplynulých dvou let došlo k opakovaným násilnostem právě na západní Ukrajině; odkazuje na boje mezi vládou a Právým sektorem v Mukačevu a násilnosti ve Lvově, kde měly vybuchnout dvě nálože v důsledku činnosti Právého sektoru. Podle stěžovatele krajský soud tato fakta nevzal vůbec v potaz. Je přesvědčen, že pokud by krajský soud zohlednil jím tvrzené skutečnosti, musel by dojít k závěru, že je naplněn přinejmenším důvod pro udělení tzv. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích vnitřního ozbrojeného konfliktu v jeho domovské zemi.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že s jejím obsahem nesouhlasí a trvá na tom, že při posuzování stěžovatelovy žádosti zjistil skutečný stav věci a rozhodnutí vydal v souladu se zákonem – shromáždil relevantní podklady a podrobně se zabýval všemi tvrzeními stěžovatele. Žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě a plně se ztotožnil s právními závěry krajského soudu.

[6] Žalovaný uvedl, že mu je z jeho správní činnosti známo, že v ozbrojeném konfliktu na východě Ukrajiny jsou v současnosti nasazeni pouze vojáci z povolání a dobrovolníci, a jmenovanému tedy nehrozí, že by se tohoto konfliktu musel zúčastnit. K tvrzení stěžovatele, že je ozbrojený konflikt v rozporu s jeho vyznáním, žalovaný uvádí, že stěžovatel tuto skutečnost poprvé uvedl až v kasační stížnosti a nijak nekonkretizoval, o jaké vyznání se jedná. Žalovaný se vyjádřil i k příkladům prokazujícím údajně násilnou situaci na západě Ukrajiny tak, že jde o kriminální jednání, kterému jsou ukrajinské státní orgány schopné čelit; odkázal při tom na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. 6 A 709/2001, podle kterého teroristické útoky a politický extremismus nejsou azylově významným „*pronásledováním*“.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Před zahájením meritorního přezkumu se Nejvyšší správní soud musel zabývat také otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem pojmu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006,

pokračování

č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, „*jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*“.

[11] Podle § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb. považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu také Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Stěžovatel před správním orgánem sdělil, že posledním místem jeho bydliště v zemi původu byla Zakarpatská oblast (v této oblasti se rovněž narodil), tedy část Ukrajiny, která je výše citovanou vyhláškou považována za bezpečnou. Důvody, pro které se nechce vrátit, formuloval nanejvýš obecně (obava, že by byl odveden a musel se účastnit konfliktu na východě země).

[12] Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu, „*[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*“

[13] Nejvyšší správní soud shodně s žalovaným i krajským soudem neshledal, že by z informací sdělených stěžovatelem v rámci správního řízení plynuly jakékoli důvody, pro něž by se mohl domnívat, že Zakarpatskou oblast na Ukrajině v jeho případě za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu považovat nelze. K tvrzení o tom, že stěžovateli v nástupu do armády brání vyznání, nebylo možné přihlížet, neboť je poprvé uplatnil až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4. s. ř. s.), a navíc šlo pouze o obecnou zmínku.

[14] K námitce týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve správním spise jsou založeny zprávy o zemi původu, z nichž vyplývá, že stěžovateli z bezpečnostního hlediska na Ukrajině nehrozí žádné nebezpečí. Stěžovatel měl

možnost se k těmto zprávám vyjádřit, to neučinil. Ze zpráv o zemi původu také plyne, že na východě Ukrajiny jsou nasazeni pouze profesionální vojáci nebo dobrovolníci. Je nutné rovněž podotknout, že stěžovatel v žalobě ani v kasační stížnosti nijak nedoložil svá tvrzení, že mu ve vlasti hrozí nebezpečí. Za takové situace není důvod pochybovat o závěru žalovaného, že v případě stěžovatele lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. K vojenské službě Nejvyšší správní soud doplňuje, že služba v armádě, ač nedobrovolná, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu či doplňkové ochrany (viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24), a to ani v případě, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, bod 16). Ve skutkově i právně obdobném případě jiného stěžovatele z Ukrajiny ostatně rozhodl nedávno Nejvyšší správní soud o odmítnutí kasační stížnosti usnesením č. j. 10 Azs 334/2020 - 30 ze dne 16. 2. 2021.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu. Napadený rozsudek není stížen vadou nepřezkoumatelnosti, není zde ani jiná vada řízení před soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, krajský soud se nedopustil ani žádného judikturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a řádně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí. K žádnému porušení práva na spravedlivý proces, natož pak porušení extrémního, v projednávané věci nedošlo, protože podmínky přijatelnosti kasační stížnosti nejsou splněny.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu napadeného rozsudku a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[17] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu

pokračování

2 Azs 46/2021 - 27